

Årsberetning

2018

Samfunnsansvarsrapport

Fana
Sparebank

1. Bankens samfunnsansvar

Fana Sparebank er et finanskonsern med egen kjernevirksomhet innenfor tradisjonell bankdrift. I tillegg har konsernet heleide datterselskaper som utøver beslektet virksomhet, Fana Sparebank Boligkreditt AS, samt eiendomsmegling gjennom Fana Sparebank Eiendom AS. Konsernet har dessuten strategisk viktige eierandeler i produktselskaper innen forsikring, verdipapirhandel og annen finansieringsvirksomhet. Banken søker å ivareta sitt samfunnsansvar ved direkte utøvelse eller ved å påvirke til samme for hele virksomheten.

2. Bankvirksomheten

Fana Sparebanks primærvirksomhet faller innenfor begrepet tradisjonell bankdrift. I dette ligger tjenester og produkter innen innskudd, utlån og kredittgivning, samt betalingsformidling. Omfanget av den tradisjonelle virksomheten, eller det som også kan betegnes som bankens kjernevirksomhet, er under utvikling. Salg og distribusjon av relaterte tjenester, herunder forsikring, leasing og plasseringstjenester, øker i omfang både nominelt og som andel av bankens samlede virksomhet.

Kredittgivning ansees å være den delen av bankdriften som i størst grad berører samfunnet og bankens overordnede og uttalte ansvar. Fana Sparebank tilstreber seg å utvise en ansvarlig praksis innen kredittgivning. Bankens retningslinjer for kredittgivning innebærer blant annet en grundig vurdering av kundens økonomiske situasjon og evne til å betjene et lån. Sikkerhet alene er ikke tilstrekkelig, da konsekvensene av mislighold av et låneforhold vil kunne ramme låntager uavhengig av underliggende sikkerhet og pant. Tilsynsmyndighetene fastsetter de overordnede rammer og føringer for kredittgivning. Banken legger for eksempel til grunn at kunders tilgjengelige likviditet skal være tilstrekkelig for å betjene et lån med dagens vilkår i tillegg til et tenkt scenario der rentenivået skulle øke i betydelig grad. I tillegg anvender banken egne analyser og retningslinjer som kan være strengere enn de generelle rammebetingelsene. Fana Sparebank har nedfelt krav om at virksomheter som finansieres må kunne fremvise nødvendige tillatelser fra offentlige miljøvernmyndigheter. Finans Norge har formulert Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen. Veikartet inneholder anbefalinger som er rettet direkte til bankers opptreden i ulike sammenhenger, herunder ved kredittgivning. Fana Sparebank tiltrer disse anbefalingene, og arbeider for aktiv implementering av dem.

Banken tilbyr en rekke produkter og tjenester utover de tradisjonelle banktjenestene. Dette inkluderer eiendomsformidling, skade- og livsforsikring, spare- og plasseringsprodukter, verdipapirhandel og leasing. Fana Sparebank har distribusjonsavtaler med de ulike leverandørene, og mottar provisjoner fra salget. I salget av slike tjenester og produkter sørger banken for at kundene mottar bankens beste råd og veiledning. Alt salg skal baseres på kundens behov og i henhold til reglene om god rådgivningsskikk.

Fana Sparebank utøver eierskapet i datterselskaper og tilknyttede selskaper med samme krav til forretningsmessig fremferd som for banken selv. Banken er representert med styremedlemmer i flere av de tilknyttede selskapene, og har således muligheter for direkte påvirkning.

Korrupsjonsbekjempelse og hvitvasking

Banken har i sitt IT-baserte kundesystem implementert antihvitvask som ledd i oppfyllelse av de forpliktelsene banken har etter gjeldende Lov om hvitvasking og terrorfinansiering. Dette omfattes også av tiltak for korrupsjonsbekjempelse gjennom registrering av såkalte PEP-kunder – Politisk eksponerte kunder. Styret mottar halvårlig rapporter med status for hvitvaskingsarbeidet.

Banken svarer også for krav til overholdelse av reglene for hvitvasking for egne kunders del overfor produktleverandører, herunder fondsforvaltere og for kunders verdipapirhandel.

Investeringer

Fana Sparebank har finansielle investeringer i verdipapirer og verdipapirfond. I det alt vesentlige utgjøres dette av rentebærende finansielle instrumenter utstedt av stat, kommuner og andre finansinstitusjoner. Banken fastsetter interne rammer og retningslinjer for investeringsvirksomheten, og disse revideres årlig av styret. Det er innhentet bekreftelser på tidligere kartlegging av hvilke retningslinjer som gjelder i fond der banken har plassert midler. Det er bragt på det rene at samtlige fond følger de samme etiske retningslinjer som Statens pensjonsfond utland (SPU) eller tilsvarende. Referansen til SPU gir trygghet for at det til enhver tid er offentlig oppmerksomhet rundt endringer og strømninger i samfunnet. Retningslinjene til SPU inneholder både etiske, miljø- og klimarelaterte bestemmelser.

Bankbil

Fana Sparebanks grunnleggende holdning til samfunnsansvar gjenspeiles på mange plan. Banken lanserte den 'ikke-digitale mobilbanken' i februar 2016. Det er et tilbud til de av bankens kunder som ikke er helt digitale enda, eller som ikke har mulighet til å oppsøke banken fysisk. Bankbilen passer for kunder som har behov for hjelp til ulike banktjenester, og som ønsker å lære mer om våre digitale banktjenester. Bankbilens tjenester brukes i gjennomsnitt 4 til 5 ganger i uken.

Konseptet med bankbilen har fått god oppmerksomhet både i lokale media og av andre banker. Vårt tilbud er godt tilpasset Fana Sparebanks forutsetninger, ved at de fleste kunder befinner seg innenfor en rimelig avstand fra hovedkontoret. Det er en forutsetning for tjenesten at løsningen kan gjennomføres med bruk av el-bil for å begrense de miljømessige konsekvensene av tiltaket.

3. Strategi og målbilder

Fana Sparebank arbeider kontinuerlig med ulike strategier for alle deler av virksomheten. I forbindelse med en større revisjon av konsernets hovedstrategi i 2017, ble målbildene tilpasset en fremtidsrettet profil. Målbildene er delt inn i fem ulike kategorier: *Kroner, Kunder, Digital, Folk og Samfunn*. Sistnevnte vil i mange henseender favne virksomhetens samfunnsrolle og -ansvar. Det er i målbilde Samfunn lagt et solid fundament for å synliggjøre at Fana Sparebank skal ha en tydelig og forpliktende bærekraftprofil.

Strategiprosessene i Fana Sparebank gjennomføres med svært høy grad av medvirkning fra hele organisasjonen. Samtlige medarbeidere inviteres til tankesmier for å drøfte scenarioer og gi innspill til utforming av målbildene. Arbeidet består i å spille inn tiltak for å oppfylle målbildene. Disse prosessene resulterer i konkrete forslag fordelt på målbildene. Forslagene bearbeides videre, sorteres og gis prioritet. I 2018 er en rekke tiltak som er direkte initiert av bankens medarbeidere blitt satt ut i livet.

Blant temaene som implementeres som følge av medarbeiderønsker, er et program for hospitering i ulike deler av banken. Hospitering i kortere eller lengre perioder bidrar til å øke den organisasjonens samlede kompetanse, og gi større grad av forståelse og innsikt i de ulike avdelingens og funksjoners rolle. Erfaringene så langt er meget positive, og blir videreført i 2019.

4. Gaver til allmennyttige formål – nær der du er

Sparebanker kan, med hjemmel i Finansforetaksloven, sette av deler av årsoverskuddet til allmennyttige formål. Gaver til allmennyttige formål er en viktig del av Fana Sparebanks strategiske satsing, og som lokalbank ønsker vi å bidra og legge til rette for et godt nærmiljø. Fana Sparebank har balanseført et gavefond på 45,4 millioner kroner. Totalt delte banken ut 10,8 millioner kroner i løpet av 2018 til allmennyttige formål.

Med utgangspunkt i de fremlagte resultatene for 2018 er det i 2019 foreslått en avsetning til gaver og allmennyttige formål på 30 millioner kroner.

Det deles ut gaver under fire kategorier fordelt på hvert sitt kvartal – flere av disse var nye i 2018.

Næring og kultur

Næring og kultur er et nytt konsept i gavestrategien.

Prosjektgruppen arbeider med innhold og kriterier knyttet til gavekonseptet. Fokuset til dette gavekonseptet er å stimulere formål som jobber med utvikling av kultur- og næringslivet i regionen. Det kan være i form av direkte bidrag til foreninger, nærings- og bransjesamarbeid, eller gjennom arrangement og konferanser som er tilrettelagt for målgruppen. Det ble i 2018 ikke delt ut noe i denne kategorien.

Barn og ungdom

Med barn og ungdom-konseptet får Fana Sparebank mulighet til å bidra til en god oppvekst gjennom sunne aktiviteter og spennende prosjekter. Konseptet dekker en rekke kategorier, eksempelvis kultur, musikk, idrett og oppvekst. Banken mottok 554 søknader i 2018, og det ble delt ut 5,1 millioner kroner totalt.

Velfortjent

Gjennom Velfortjent deler vi ut gavemidler til mennesker som har gjort noe spesielt, og som fortjener en overraskelse. Det kan være enkeltpersoner som har gjort noe bra for andre eller som har et unikt

talent, og som fortjener en velfortjent påskjønnelse. Her fikk banken inn 50 nominasjoner i 2018, og delte ut totalt 210.000 kroner.

Bærekraft

Bærekraft er ett nytt gavekonsept som ble lansert høsten 2018. Konseptet bygger opp under FNs bærekraftsmål hvor det deles ut en bærekraftspris til virksomheter/bedrifter som bruker bærekraftsmålene i sin virksomhet og som ser de globale utfordringene som en mulighet og som bidrar til et bedre og mer bærekraftig samfunn. Som en del av bærekraftsprisen ble det også arrangert en nattevandring, hvor publikum ble invitert med til å gå sammen for FNs bærekraftsmål. Fana Sparebank stod også som hovedbidragsyter ved etableringen av Bergen Næringsråds Bærekraftspris. Bærekraftsprisens første markering var å tildele en ærespris til Sir David Attenborough for hans livslange arbeid knyttet til formidling av forståelse for hele vår planet, og respekt for jordens sårbarhet. Den første ordinære prisen ble tildelt Grieg Gruppen under Bergen Næringsråds Årskonferanse 2018. Bærekraftkonseptet ble tildelt til sammen 2,7 millioner kroner fra gavefondet.

5. Sponsoraktivitet

Fana Sparebank ser på sponing som økonomiske bidrag til støtte av sosialt og samfunnsmessige verdifulle prosjekter. Bidragene har til hensikt å synliggjøre og profilere banken og merket Fana Sparebank overfor gitte målgrupper.

Hovedmålet med sponing er at banken, gjennom samarbeidsavtaler med lokale aktører i markedsområdet, skal styrke egen virksomhet, samt bidra til positiv utvikling hos samarbeidspartnerne. Dette skaper gjensidig motivasjon og inspirasjon.

Sponsorarbeidet er et viktig virkemiddel for å sikre at Fana Sparebank får god eksponering overfor ønsket målgruppe. Det vil på sikt føre til økt kundetilstrømming og styrket kundelojalitet.

For regnskapsåret 2018 var våre største samarbeids- og sponsoravtaler følgende lag/organisasjoner: Fana IL Fotball, Bergen og Hordaland Turlag, Åsane Håndball, Salgs- og Reklameforeningen og VilVite.

6. Engasjement

Bankens medarbeidere har gjennom året deltatt og vært engasjert på en rekke områder. Alle ansatte oppfordres til å delta på arrangement etter eget valg som fremmer samfunnsnyttige formål, og slik innsats vil utløse bidrag fra banken. Mange har deltatt på arrangement i regi av bankens samarbeidspartnere, men flere har også engasjert seg i andre lokale tiltak. I løpet av året 2018 har de ansatte blant annet deltatt på, og lagt ned en god innsats, på følgende områder og arrangement:

Kirkens Bymisjon

Bankens ansatte har sammen med vår samarbeidspartner Kirkens Bymisjon deltatt på flere initiativ. Banken stilte med ansatte som bøssebærere til TV-aksjonen, og var også delaktige i forkant av TV-sendingen for å engasjere lokalt næringsliv til å gi bidrag.

Nattevandring

En rekke av bankens ansatte la ned en solid innsats for at vi kunne gjennomføre den første av mange nattevandring. På den måten fikk vi økt bevisstheten rundt FNs bærekraftsmål lokalt i Bergen, og

synliggjort utfordringene vi står ovenfor. Både i forkant av arrangementet, under og i etterkant viste ansatte et stort engasjement.

VilVite

Gjennom året har ansatte på tvers av organisasjonen deltatt på arrangement sammen med VilVite, blant annet for å øke barns nysgjerrighet og bevissthet til samfunnet.

7-fjellsturen

Bergen og Hordaland Turlag er en av bankens hovedsamarbeidspartnere. Den tradisjonsrike 7-fjellsturen arrangeres siste søndag i mai hvert år, og banken stilte med en rekke frivillige som delte ut sjokolade, energitilskudd og oppmuntrende ord til spreke deltagere på én av toppene, Rundemanen. Fana Sparebanks stasjon byr på en god anledning til å vise frem banken i fantastiske omgivelser for flere tusen turgåere.

Andre engasjement

I tillegg til de store arrangementene med våre samarbeidspartnere, har ansatte også lagt ned en god innsats andre steder. En stor gruppe dedikerte 'miljøaktivister' engasjerte seg under den nasjonale plastryddedagen i mai 2018. I samarbeid med Nesttunvassdragets Venner ble bredden av Nesttunvatnet og lokale omgivelser ved bankens hovedkontor ryddet for plast og skrot. Det frivillige engasjementet fra de ansatte utløste midler fra bankens gavefond, og en sjekk på 10.000 kroner overrakt venneforeningens leder.

Ansatte fra Fana Sparebank deltok også under Rosa sløyfeløpet og Fana Sparebanks barnecup. Totalt har banken vist et stort engasjement for lokalsamfunnet, i tråd med sparebankmodellen og bankens samfunnsansvar.

7. Bærekraftig virksomhet – det grønne skiftet

Fana Sparebank ønsker å være en aktiv medspiller i samfunnets tilpasning til en bærekraftig utvikling. Sertifiseringen som Miljøfyrtårn ansees å være en nødvendig forutsetning for å fremstå med legitimitet for videre satsning. Ambisjonene er å integrere miljø- og bærekraftsynet i den tradisjonelle bankvirksomheten. Det er i samhandlingen med kunder at bidraget kan få de største effektene. Innenfor tradisjonell bankvirksomhet er det flere områder som peker seg ut; Kredittvirksomhet og utlånspolicy, innskudd og funding, samt egen og kunders kapitalforvaltning.

Grønne Innskudd

Fana Sparebank står bak et innskuddsprodukt som representerer en nyvinning innen bærekraftig bankvirksomhet;

Grønne Innskudd. Grønne Innskudd er et tilbud til publikum om sparekonto med en garantert grønn profil. Innskudd forplikter banken til å finansiere tilsvarende midler i kvalifisert, bærekraftig virksomhet. Ordningen er kvalitetssikret gjennom en uavhengig vurdering fra DNV GL. Grønne Innskudd er en innovasjon innen norsk bankvesen, og representerer en videreutvikling av konseptet Green Bonds.

Grønne Innskudd representerer et miljørettet kundeløfte fra Fana Sparebanks side. For hver krone som kommer inn på Grønne innskudd forplikter banken seg til å finansiere et bærekraftig formål eller prosjekt med et tilsvarende beløp. Ut fra det perspektivet, bestemmer kundene med deres innskudd hvor stor del av bankens virksomhet som skal finansiere bærekraftig aktivitet.

Konseptet bygger på en mer aktiv dialog med kundene enn ordinære innskuddsprodukter. Bankens rapportere på årlig basis hvilke miljømessige effekter som er oppnådd. I tillegg setter banken av en andel av innskuddsmidlene til en Grønn Bonus. Grønn Bonus vil årlig representere en sum som skal danne grunnlag for en utdeling til et innskytervalgt miljøformål.

Grønne Innskudd er en modell for bærekraftige innskudd som har anvendelse for andre publikumstilbud. Fra 2018 tilbyr banken fastrenteinnskudd med tilsvarende profil. Grønt Fastrenteinnskudd stimulerer i tillegg langsiktig sparing.

Ved utgangen av 2018 har til sammen 236 kunder åpnet konto med Grønne Innskudd i Fana Sparebank.

Kapitalforvaltning

Fana Sparebank har til enhver tid store midler plassert i finansielle instrumenter. Det største volumet er knyttet til plasseringer som inngår i bankens likviditetsbuffer. I tillegg har vi porteføljer av obligasjoner som holdes for avkastningsformål. I denne porteføljen inngår en egen aktivklasse Grønne obligasjoner.

 Grønne Innskudd

Disse er notert på egen liste på Oslo Børs, og finansierer bærekraftig virksomhet i henhold til spesifiserte kriterier.

Fond og plasseringsprodukter

Fana Sparebank har distribusjonsavtaler med SKAGEN Fondene, DNB Asset Management, Holberg Fondene, Odin Forvaltning og Eika Fond. Blant fondene som tilbys våre kunder, er det en positiv trend for utvikling av nye fond som har fastsatt miljø- eller bærekraftinnrettede mandater for sin forvaltningspraksis. Investeringsmandatene varierer, slik at enkelte fond har spesifikke klimareferanser, mens andre legger opp til bredere spekter av hensyn. En fellesbetegnelse for det siste er uttrykt ved ESG (Environmental, Social and Governance), og kan oversettes til norsk som miljø, sosiale og virksomhetsstyring.

Fondsutvalget som tilbys bankens kunder inneholder i tillegg muligheten til å velge mellom aktivt forvaltede fond og indeksforvaltning.

FNs Global Compact

Fana Sparebank er tilsluttet FNs Global Compact. FNs Global Compact baserer seg på ti prinsipper på områdene menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon. Tilslutning til Global Compact betyr at man gjør sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med de ti prinsippene. FNs Global Compact stiller krav til at deltakende selskaper skal produsere en årlig rapport, *Communication on Progress* (COP), som beskriver arbeidet med å integrere de ti prinsippene i strategier og operasjoner, samt innsats for å støtte samfunnsprioriteter. COP er et synlig uttrykk for bankens forpliktelse til bærekraft.

Global Compact er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar med mer enn 10.000 bedrifter fra 130 land. Av disse er 117 norske.

8. Klima og miljø

Fana Sparebank er sertifisert som Miljøfyrtårn gjennom Stiftelsen Miljøfyrtårn. Sertifiseringen omfatter Fana Sparebank i sin helhet, med hovedkontor og avdelinger. I tillegg er Fana Sparebank Eiendom miljøsertifisert. Banken ble sertifisert i 2015, og ble resertifisert i november i 2018. Målsetningen til Fana Sparebank er å bli en klimanøytral virksomhet i løpet av perioden 2019-2021, etter fremgangsmåten beskrevet i FN Climate Neutral Now.

De siste årene har banken gått over til i hovedsak elbiler, med unntak av en driftsbil som fremdeles er fossil. Her avventer vi at det skal komme bedre og mer miljøvennlige substitutter på markedet. Bankens eiendomsmeglere, som bruker bil mest i arbeid, kjører også utelukkende el-biler. Flyreiser har økt noe siden 2014, men banken reiser nesten utelukkende i Norden i arbeidsrelatert sammenheng. En av årsakene til økning er at vi har et økende samarbeid med andre banker, og bransjerelaterte utfordringer som må løses.

Kontorene til Fana Sparebank er godt plassert, og i god relasjon til kollektivtilbudet for både ansatte og kunder. Hovedkontoret på Nesttun ligger rett ved bybanestasjonen. Det samme gjør Kaigaten. På Straume er vi tett tilknyttet bussterminalen ved Sartor. I fjor la vi ned Åsane-kontoret, som var svakest plassert i forhold til tilgjengelighet.

Det vil i løpet av de neste årene bli mengdeberegnet søppel gjennom BIR, og vi vil da kunne få en mer nøyaktig og større mulighet til å beregne søppel.

Arbeidet med miljøsertifisering har medført at bankens håndbok for helse-, miljø og sikkerhet er oppdatert og i tråd med retningslinjene som gjelder for sertifisering. Tilsvarende gjelder personalhåndboken, innkjøpshåndbok og øvrige rutiner og retningslinjer.

Det er gjennomført en grunnleggende kartlegging av virksomhetens innkjøp og forbruk av ulike produkter, samt energikilder. Det er tatt umiddelbare skritt for å forbedre konsernets håndtering av avfall. Videre er det gjennomført energisparende tiltak som allerede har gitt målbar effekt.

Den viktigste konsekvensen av miljøsertifiseringen er imidlertid at banken har etablert og satt forpliktende mål for videre tiltak. Målsettingene krever et aktivt engasjement og løpende fokus på mange sider ved å forbedre Fana Sparebanks karbonfotavtrykk.

Reisevaner

Blant tiltakene banken har gjennomført, er en kartlegging av de ansattes reisevaner. Banken vurderer hvilke muligheter som foreligger for effektivt å stimulere til mer bærekraftige reisevaner.

Fra reisevaneundersøkelsen fremkom at mellom 61 og 65 prosent av alle reiser til og fra jobb skjer med egen bil. Variasjonen er sesongbetont, der andelen som bruker sykkel øker i sommerhalvåret. Banken har tilrettelagt for at ansatte som sykler til jobb har tilgang på dusj og garderobe i tilknytning til lokalene.

I tråd med generelle trekk i samfunnet, bruker også en rekke av bankens medarbeidere el-bil til daglig. Andelen ansatte som bruker el-bil til og fra arbeid, eller i tjenestesammenheng, er ikke kartlagt eller dokumentert i detalj. Det er imidlertid en økende bruk av el-biler eller ladbare hybridbiler.

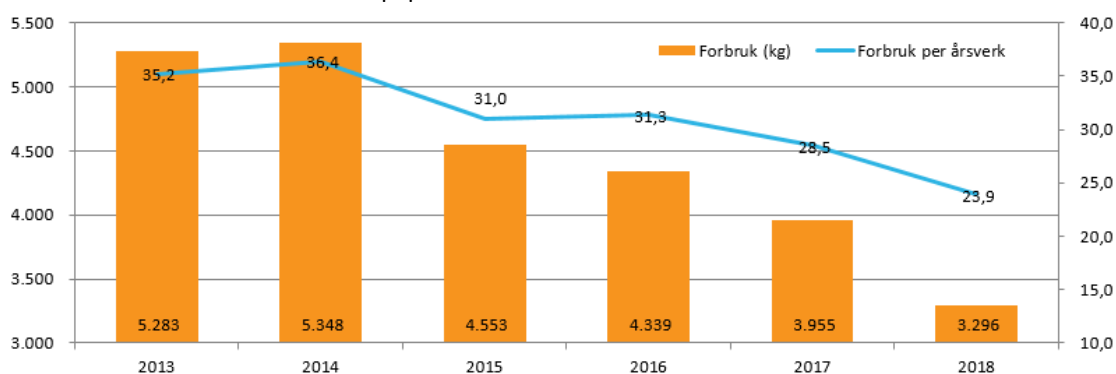
Ansattes reisevaner er identifisert som et område der banken skal vurdere ulike tiltak for å stimulere til en dreining over på mer bruk av kollektivtransport eller sykling til og fra hjemstedet.

Materialforbruk

Fana Sparebank anvender *Admincontrol* som verktøy for elektronisk saksbehandling og møteadministrasjon for styret og sentrale interne møter. I tillegg brukes systemet av selskaper banken har produktsamarbeid med, og der også banken er representert gjennom eierskap og i styrende organer. Verktøyet erstatter i det alt vesentlige fysiske sakspapirer. Systemet ivaretar også en sikkerhetsmessig side ved at konfidensielt materiale blir håndtert på en trygg måte.

Forbruk av kopipapir viser en gledelig utvikling. Miljøsertifiseringen i 2015 inkluderte detaljert kartlegging av det interne forbruket av papir til kopiering og utskrifter. Samtidig ble det iverksatt ulike tiltak, både gjennom holdningsskapende informasjon og ved styring av konsernets skrivere. Standardverdien er blant annet satt til tosidige utskrifter. Tiltakene fikk umiddelbart målbar effekt, og etter tre år er totalforbruket redusert med 26 prosent. Det tilsvarende en reduksjon på 1,4 tonn. Forbruket per årsverk viser også positiv utvikling.

Reduksjonen i papirforbruket har det siste året vært positivt påvirket av økt digitalisering av interne prosesser og rapportering, og ikke minst i kundesammenheng. E-signering og digital behandling av avtaledokumenter bidrar til lavere papirforbruk.

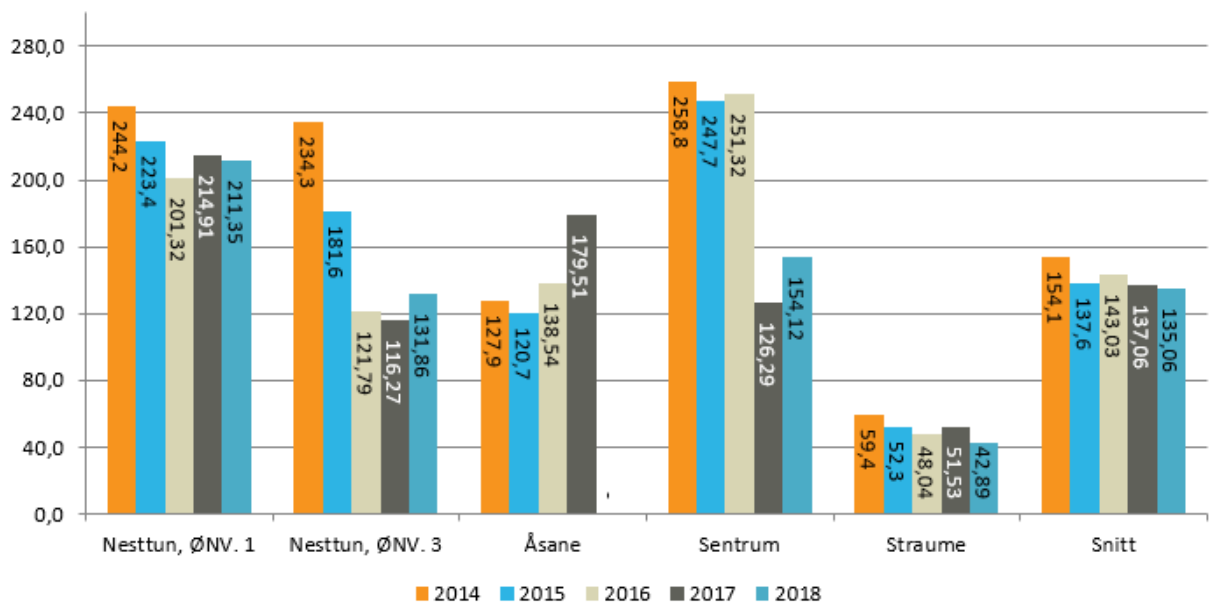
Diagrammet viser forbruk av kopipapir totalt for konsernet. Oppgitt enhet er beregnet antall kilo papir. Både faktisk forbruk og forbruk per årsverk er redusert i 2018. For 2018 er totalt forbruk 3.296 kilo.

Energiforbruk

Energiforbruk og energikilder utgjør en sentral del av miljøbevisstheten og behovet for endringer og tilpasning. Kartleggingen som utgjorde en del av arbeidet med å få sertifiseringen som Miljøfyrtårn, inkluderte en beregning av energiforbruk på hvert av stedene banken driver sin virksomhet. Hovedkontoret på Nesttun representerer en bygningsmasse med relativt svake energiverdier. Kontoret på Straume holder til i en bygningen forsynt med jordvarme.

Ved bygningsmessige tilpasninger og ominnredninger som er gjennomført med hovedkontoret på Nesttun, er belysning oppgradert med LED-lys.

Energiforbruket, målt i kWh per m², er redusert fra 137 til 135 i 2018. Tallet er et rent aritmetisk snitt basert på målinger ved det enkelte kontor. Bankens samlede energiforbruk er redusert som følge av nedleggelsen av Åsane-kontoret i slutten av 2018.

Diagrammet viser målt energiforbruk per kvadratmeter for bankens ulike kontorer, og aritmetisk gjennomsnitt for hele virksomheten. Samlet forbruk er redusert fra 2017 til 2018.

Ren kraft

For å stimulere til økt produksjon av fornybar energi har Fana Sparebank fortsatt å kjøpe opprinnelsesgarantier tilsvarende hele konsernets fysiske kraftforbruk i Norge. Kjøpet gir en garanti for at et kraftvolum tilsvarende årsforbruket av elektrisk kraft blir produsert som fornybar kraft ved norske vannkraftverk.

Ordningen med opprinnelsesgarantier (Guarantees of Origin, GoO) er etablert med utgangspunkt i EUs fornybardirektiv, og er en frivillig ordning for forbrukere som ønsker å gjøre en konkret klimainnsats.

Opprinnelsesgarantier gjør at fornybarheten i kraftproduksjonen kan spores og omsettes i markedet som en egen vare. GoO-godkjente kraftanlegg som produserer fornybar energi, for eksempel i form av vann- eller vindkraft, får utstedt ett GoO-sertifikat for hver MWh de produserer. Disse kan omsettes fritt i markedet. Hvert GoO-sertifikat har et unikt ID-nummer som knytter den til selve kraftproduksjonen. Fana Sparebanks opprinnelsesgaranti er knyttet til Aurland 1 Kraftverk. Aurland er et vannkraftverk i Aurland kommune i Sogn og Fjordane. Kraftverket, som er Norges tredje største, startet produksjonen i 1973 og var ferdig utbygget i 1989.

Andre forhold

Bygningen som rommer bankens nye kontor i Kaigaten ble opprinnelig bygget i 1872. Da banken inngikk avtale om å etablere kontor der, fremstod bygningen som nedslitt og i svært dårlig forfatning. Bankens inntreden i leieforholdet ble knyttet til en full rehabilitering før innflytting i april 2017. Prosessene er utført i samråd med bl.a. Byantikvaren. Rehabiliteringen er gjennomført på en slik måte at bygningens opprinnelige kvaliteter er beholdt, samtidig med at det er blitt et moderne og meget hensiktsmessig næringslokale der hensynet til kunder og medarbeidere er godt ivaretatt. Lokalene er tilrettelagt for fremtidsrettet bruk av teknologi, slik at banken kan tilby best mulig kundeopplevelse.

Fremtidige forpliktelser og utfordringer

Som Miljøfyrtårn har banken inngått en forpliktelse om å utvide og utvikle engasjementet. Forpliktende utsagn knytter seg til innkjøpsrutiner, energiforbruk, samt høynet bevissthet knyttet til virksomhetens klima og miljøpåvirkning. Ved hovedkontoret vil tradisjonell oljefyr bli erstattet av andre energikilder. Fokus omkring egen virksomhet har vært et naturlig utgangspunkt ved etableringen som Miljøfyrtårn. Det ligger imidlertid en betydelig utfordring, og tilhørende potensial, i å implementere miljørelaterte temaer i vår forretningsvirksomhet. I et samfunnsøkonomisk perspektiv er det først når vi kan integrere dette i kundesammenheng at vårt bidrag kan få et omfang av betydning. Fana Sparebank har forpliktet seg til å utvikle kunderelaterte produkter og tjenester som underbygger en økologisk bærekraftig utvikling. I tillegg skal gavetildeling og støtte fra bankens gavefond inkludere formål som underbygger en økologisk bærekraftig utvikling.

9. Etikk

Fana Sparebank er opptatt av å levere tjenester som er forankret i solid etisk adferd. Banken er tilknyttet Finansnæringens autorisasjonsordninger, FinAut, og legger til grunn reglene for god skikk i kundekommunikasjon og rådgivningsvirksomhet både for bankvirksomheten og innenfor forsikringsområdet. Banken stiller på generell basis krav til at rådgivere innen personmarkedet skal ha autorisasjon. Ved utgangen av 2018 hadde banken til sammen 38 medarbeidere som er autoriserte finansielle rådgivere. I fagplanen til denne utdannelsen inngår etikk som ett av seks kompetanseområder, og det inngår i både den teoretiske og praktiske prøven som avlegges. Etske problemstillinger inngår også i den årlige, faglige oppdateringen som gjennomføres. Her prøves den enkelte rådgivers evne i å resonnerer og løse et etisk dilemma gjennom en elektronisk løsning som Finansnæringens autorisasjonsordninger står bak.

Samtlige ansatte pålegges å sette seg inn i og undertegne bankens etiske retningslinjer. Retningslinjene omfatter blant annet forholdet mellom fritid og arbeid, privatøkonomi, service og tillit, habilitet, taushetsplikt og forholdet til kunder, leverandører og forretningsforbindelser. I tillegg gjelder egne regler for adferd når det gjelder anvendelsen av IKT og datasikkerhet. De etiske retningslinjene gjennomgås og kvitteres ut elektronisk på årlig basis.

Satsningen på FinAut og systematiseringen av retningslinjene for bankens etiske ansvar ansees å ha bidratt positivt både overfor kunder og samfunnet, samt å ha gitt et økt bevissthetsnivå innad i banken og dets datterselskaper.

Bankens etiske retningslinjer fastslår at medarbeidere i Fana Sparebank ikke må motta vederlag i noen form fra kunder, meglere, leverandører eller andre forretningsforbindelser. Dette fordi slike ytelser kan være egnet til å påvirke den enkeltes beslutninger om forvaltningen av betroede midler. Ingen medarbeider må derfor motta personlige gaver utover mindre oppmerksomheter, uten at dette rapporteres skriftlig og godkjennes av overordnede. Gaver omfatter ikke bare materielle gjenstander, men også andre fordeler, for eksempel i form av personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester.

Visse ansatte er pålagt særskilte restriksjoner når det gjelder verdipapirhandel. For denne gruppen er regelverket beskrevet i bankens rutinehåndbok, og hjemlet i Verdipapirhandellovens bestemmelser.

Medarbeidere

Samtlige medarbeidere er underlagt egne regler og retningslinjer for habilitet og taushet i eksterne og interne forhold. Habilitetsreglene innestår for at den enkelte medarbeider i sitt virke i banken ikke skal behandle lån, fastsette forretningsvilkår eller på annen måte foreta vurderinger på vegne av banken eller datterselskaper som berører

- egne personlige interesser,
- familiemedlemmer,
- nære venner,
- privat eller offentlig virksomhet eller organisasjoner vedkommende har økonomisk interesse eller tillitsverv i, eller
- lag og/ eller organisasjoner der man er medlem av eller deltaker i

Som et ledd i overholdelsen av disse retningslinjene avgir den enkelte medarbeider årlig en erklæring med oversikt over tillitsverv eller økonomiske interesser i organisasjoner og/eller selskaper de er engasjert i. Habilitets- og taushetsreglene tar utgangspunkt i Finansforetakslovens bestemmelser, og er forankret i bankens Personelhåndbok med tilhørende retningslinjer. Fana Sparebank har ikke avdekket uregelmessigheter innenfor dette området.

Det er fastlagte prosedyrer for opplæring av nye ansatte, slik at disse gis anledning til å sette seg inn i bankens arbeidsreglement og de forventninger som stilles den enkelte overfor kunder og kolleger i arbeidsforholdet.

Sosiale medier

Det er utarbeidet noen generelle råd og anbefalinger til hjelp for den enkelte ansatte for kommunikasjon som privatperson i sosiale medier på nett og samtidig å ivareta Fana Sparebanks interesser og omdømme.

10. Prosedyre

Generelt om prosedyre

Alle retningslinjer, rammer og krav som er nedfelt i bankens strategidokumenter, blir gjort gjenstand for regelmessig oppdatering og årlig revisjon med forankring i styret. Den enkelte operative enhet har ansvaret for å implementere strategiene gjennom handlingsplaner og faktiske tiltak. Fastsatte rammer skal måles med angitt frekvens og rapporteres.

Banken har fastsatt retningslinjer og prosedyrer for rapportering av avvik. Dersom det oppstår hendelser som bryter med bankens rammer eller retningslinjer, eller også oppdages før det inntreffer brudd, blir disse rutinemessig loggført og rapportert. Alle rapporterte avvik ledsages av en vurdering om den aktuelle hendelsen krever endring i eller oppdatering av gjeldende rutiner.

11. Veien videre

Fana Sparebank vil legge til grunn at hensynet til samfunnsansvar må ivaretas i alle ledd av virksomheten. Dette innebærer at vi tilstreber identifisering, konkretisering og implementering av konkrete tiltak i våre strategidokumenter, handlingsplaner og rutiner. Hensynet til miljø og klima er et område der en slik tilnærming vil kunne øke kvaliteten på konsernets samfunnsansvar. Miljøsertifiseringen danner et solid fundament for virksomhetens indre liv, og gir inspirasjon til å påvirke egne og medarbeidernes holdninger i positiv retning.

Fana Sparebank har i forretningsideen nedfelt utsagn om at virksomheten skal drives på en bærekraftig måte, samt at banken skal være en positiv bidragsyter for samfunnet. Disse utsagnene skal gis innhold og bli synliggjort gjennom bankens måte å drive virksomheten på.

Det knyttes store forventninger til at bankens nye hovedstrategi og strategi for gaveinstituttet vil medføre en klar synliggjøring av bankens samfunnsansvar og satsning på bærekraftig virksomhet. Det er ved inngangen til 2019 gitt klarsignal til en rekke, nye tiltak og prosjekter som vil underbygge disse ambisjonene.

Banken er kommet godt i gang med det som vil være den største utfordring innen miljø- og klimarelaterte temaer; Å integrere bærekraftige produkter og tjenester i kjernevirksomheten, det vil si i den tradisjonelle bankvirksomheten. Det er naturlig å se for seg at kreditt- og utlånsvirksomheten vil se en klar dreining i retning av å bli et instrument for påvirkning av samfunnet rundt oss. Gjennom miljøsertifiseringen har banken satt seg som mål å vurdere konkrete prosjekter som kan utvikle virksomheten i en mer bærekraftig retning.